

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЮГОСЛАВИИ

Найважвейши висти.

Минист. Кожул у Керестуре.

В подзелю 26. априла нацивел наш министр будовљох др. Марко Кожул Руски Керестур и бул сердечно пригласан од царого народа у Нар. Доме. (Обширнейше пишеме у дописох).

Умар египетски краль.

У Каиру умар 28. априла египетски краль Фуад. Хоровал бара кратко. Ного наследник волаше Фарук I. Египет е под протекторатом Англии.

Криза австр. влади.

У Австрији настал неспоразум межи двома вождима: Сушичком, котри е пред. влади и Старгембергом, котри стои на челе напосл войсковей организацiji „Гаймвер“, котри е бара моцна.

Афера дружтва „Феникс“.

Дружество за осигураня „Феникс“, котри е познате и роширене туже у Югославији, а главну централу ма у Вичу, тих днѝх скоро банкротовало. „Феникс“ е тримал як наймоцнейше дружтво за осигураня у Европи, котри мало свали капитал. А терас по шмерци главногo директора „Феникса“ Берлинера (Жида) пренашло ше, же тих капиталох нет, а да ше датај праве стана, дружтво подмицовало ведї новини, вец велїх вождох социалшетох, гитаровцох и других а и самих австр. министрох.

Новини у Югославији.

У Югославији ест 43 дневни новини, од тих лем 3 отворено християнска, и то два словенски, а еден хорватски. Отворено неприятельски проци катол. вири и церкви су 6 дневни новини. Шницки тоти дневники друкую ше кажди дзень водно у 400.000 примерцох, а од того 250.000 однада на проххристиянски новини. — Тижньових воанкох ест у Югославији 336, од тих лем 37 су християнски. — Кед велїка векшина новинкох безбожна вец не чудо, же народ особено у вароших так погубени.

Большевици прецрека миру.

Велї шветово новини пишу, же долга не будзе мира, док большевици не буду виручени вос Союзом Народом и док держави не претаргну шницки авян и большев. державу. Нашо новини то рше цаглашовали.

Треба нам учительох!

Тягата читае у новинах, кельо учительох у нашеї держави по два три роки на и ащеї чекаю на места. Держава их не може намеснати, бо нет празних местох.

Так ствар стої вонше у нашеї держави, то ше тиче школех и учительох. Але кед патрима на нашу руски школи, вец видане, же док сербски и хорватски учительо чекаю на места, нашо школи чекаю на наших руских учительох. Кед би име вонка мали 15 младих учительох, за мнѝх би було места на наших школах у Бачки и Сриме. Но име смуглейше, за 5 роки од тих наших учительох, котри служе на наших школах, айду две 15 некаи, ишї буду пиктац премесен до вароших, же би могли школовац своїо дзени. Преа окремногo труду за нашу учительску молодеж тоти ше места чекаю подиолия, бо за терас маме лем едного звершеногo учителя през место и едного школяра у учительских школах. Лем держави име перше намеснати хлопох ишї так жеїи. Ипак и вонк достаню места, бо не маме хлопох. Але ми не маме досд ашї школярох.

Учительска служба лем на тавої учка, же би ше од ней мунше спекц, кед Сербия и Хорвати давао своїо дзени до учительских школах по при том, же ашї, же их дзени чекаю добиваю места.

Име лому причини, же нашо школяре не кад до учительской школы, но би легко дораз по звершенох наукох добили места, легчеїше як по свешченю других школах.

Легко же их добива ти, же читаю по новинах, же ест на тысяци учительох през место, по ше обавяю, же и вонк так обставно ро звершеної учительской школы. Медзигим лем ешто так думая, же ле позволя нашо школи обставнѝх котри су цалком ишїцки, як при Сербих и Хорватах. Ми маме школи як уж спомнута през доволне учителей, а ест наша палата, две маме право на нашу школи, лем на маме учительох.

Наш народ бистрогo разуму, бо маме шумне число наших сапох, котри звершени найлакши школи, але их служба така, же врем аванох и две тельо других (докторох, адвокатох и ветеринарох) муни служит по вароших (судийовг, авиачаре, профессоре, офицери и други) далеко од своїого народа.

Име престоку звершеної школы едино нашоше казани ту нашою народу. Але и их ле маме досд. А учительох, котри добиваю места по сконченої шредней школи, не маме, як име видане ашї близко, жеко би ваа гребало. Но име тиче будущосца когди би име остави цалком през своїх учительох. Кед би име мали доволне число учителей и панокох,

цалком би име пиняк свали у просветних и економских обставнѝх як терас стоїме.

У Голандии и других державох не остави ашї едно талантїне дзеникo дома, але ше таки дзени школуо ашї ше видни, же су панокособнейни. Талантине дзеникo то обиди народни капитал. Пондши дружтва на и сама державна власт помага там школовац талантливых дзениох.

Паневно, же ест и мези дзенима дзенима у Голандиях, Ригу и нараси по Сриме, две наш народ роштрешени, на едно добре и способне дзеникo. Але хто го прекаїдзе, кед там нет стовмного нашего панока ашї учителя? Лебо як айгд дзенински таланти у Керестуре, две на едного учителя придзе тягата и 90 дзени, а по два роки еден ма по 140! Крем того наш народ жадо мац у мнѝхких своїх установох учительох и панокох як пирководителох, директорох, учительох представох и ш.

Кед культурни народи жеркую, да ше ашї едно способне дзеникo ле стради, кельо би ше нам старат за школовац талантливых дзениох!

Ми ше а дна на дзеник дзенигме у просвенти. Наме зелае дзеник дзеник дзеник ашї ко ризи, за календар и за друкарию. Еден наш человек издавно екабел прасия пангиди на школовац богословох. Шумна би було, кед би ше пангиди у наших вароших и там людех, котри поведза: „дзеникoуо едного учителя“.

Кед не будзе капиталу за школовац способних дзениох, пресадзе тот наш дзеник капитал; пресадзи будучице лемо народни преданя. Маме Просвенти друштво, повани, задруск, панванки кори и вилантски дружтва. Треба име старат, да тоти дружтва не останю едного дна през вецех.

Школовац наших дзениох по ари шницей нашеї другой просветней работи ишї ишї будзе перна брѝта!

Товариство „Просвѝта“ у Львове.

Том име у наших новинах ведей рѝак споминати о львовской „Просвѝти“, ишїх того дружтво так каине за наш народ и тельо добри воно уж зробело, же ишї не досд ашї нам нашим людзом гурорил, да себе векою за правлад, не ше наш народ у Галичини гарне до Просвѝти не ше и шї так зберемо шивж у нашеї „Просвѝти“ и у наших читальних. За нашеї приношяме дакуе лем историї того дружтва.

Розвої „Просвѝти“ у Львове.

Львовску „Просвѝту“ року 1868. основали и у черних печатках найведей познати — а

помагаю найкращим і вишка — нашо священниці вядно а пачисленку пашо народку інтелекціону. У тих часох наша інтелекціонія пажальце тримала а народом, гайбела же престога народу и да не муні за свой народ аце робити, да не муні свой народ протівитицав, протівитица же векпилья нашей рускей інтелекціоні за Москалех, бо Москалє мали свою державу и були вшадци признати. Лем мала часі інтелекціонія тримала з народом и то була народна інтелекціонія „народовці“, а гештих индївїдїох, котрї су бари євнїчї нашим бед слави и чести починилим батоганом, возали „кадети“.

И так гартїчка тих народовцїх; медзи котрїма були нашо священниці: Ступницький, Завчковський, Данил Гайчакевич, Качала. Др. Огоповський, Стефанович и други, увидзели же треба основац другтво за просвітцованє и подвїгнєванє нашого народу. И основали го 1868. року у Львовє а дали му красне мєно „Товариство Просвїта“.

У перших роках своєї діяльності вивчала „Просвїта“ книжочкї-читанкї за народ, закладала по варохах „бурскї“ то єст цїонкї таке ак семїнари за наших школярох, цїонкї до гимназїох, вєц закладала бїблїотекї и видавала школєскї книжкї.

Просвітна и гандовска робота.

Од 1870. року почина Просвїта закладац своєю читальнї по валадох. И то остала до пшїка найважїйшї єї робота. Просвїта не лєм читальнї заклада, але стара же цїле време ац пїх, помага їх у роботї, посїла своїх контролєрох, да вони видаа як читальнї робя и да им дїваю поради, а вєц видана книжкї и часовїякї прикладнї бачї за читальнї.

Да подавїгнє народ и у гандовствє основала Просвїта своє гандовскє секцію, котра робєла у нашим краю пропїганду ац основаньом гандовских дружтвох. И так зєс тєй гандовскєй секції вїшли некаїкїє нашо главнї єкономєскї дружтвє ац „Сїльскїй Господар“, Союз наших коопєратївох, „Маслосоюз“ и други. Зєс Просвїтє вїшла инж и „Рїднє Школа“ о котрєй будємє перємо писатї, а котра євнїчї отрїмує чїслєкї нашїх штрєднїх и народнїх школ.

Наслуги „Просвїтї“.

Уобщє цєт у Галїчїнї ацї євнїчїо замївїйшїо другтвє, котрє бї не вїшлє зєс Просвїтї. И прєтє и подпїлнїм прєвом воля

ше львовска „Просвїта“ мѣтка орґанїзованого народного живота у Галїчїнї. Же пшїка нашо браца у Галїчїнї єстєт у просвїтї доскї вїсоко, же їх цїлї жївот як орґанїзованї, же мѣю єкоро у каждїм пачєлє своєю читальнїю, коопєратїву, гандовскє дружтвє „Сїльскїй Господар“, „Рїднє Школу“, мѣцнє мѣкарскє орґанїзацію „Маслосоюз“, котрї каждї рок прїгнєсє на мѣлїїїїї хєсєтє нашїм парєстєм, же Жївдїнї євнїчїо зєс наших валадох, бо прєдвїщєнї народ не їдє до карчєох и купує лєм у своїх коопєратївох и у своїх руских таргоцох, же на остатку євнїчї народ же таку мѣцнє народку євнїчїєтє и так же лєбєре трїмає у борбї з Польшакїм — за шїшкє то найвєстїєтє аєслугє ма бїтє „Товариство Просвїта“.

У вїдуцїм чїслєу напїшемє о терашнїм станє єї дїялєнїє.

Ш И Д.

На другї дзєнь Вєльшєй Ноцї дѣвал наш Спорт Клуб „Сїюга“ шїжкє прєдстанє „Бєг своїх не зєхаба“ од П. Магнєвїчє, а у котрєй бѣвєлїє своєю ролї и то:

Яков, старозавїтнїй патрїярх Андрїєй Кєгут; Руєвє, Яковєв, чєвар камїлєох Янко Ждїнїєк; Сїмєон, сїн Яковєв, чєвар статкє Янко Загорїєвскї; Лєвїї, сїн Яковєв, чєвар статкє Мїтрє Червєнїєк; Юдє, сїн Яковєв, чєвар статкє Сїмєон Гачє; Дан, сїн Яковєв, пєстїр овецох Йєвнїєк Ждїнїєк; Пєфтєлїн, сїн Яковєв, пєстїр овецох Влєдє Дєнчє; Гад, сїн Яковєв, чєвар баранчєох Влєдє Пєрунєскї; Аєур, сїн Яковєв, чєвар баранчєох Ємєл Тєрмє; Кєвхєл, сїн Яковєв, чєвар оєлєох Влєдє Мїкєлєвїч; Зєкуєлєв, сїн Яковєв, чєвар оєлєох Нїкєлє Мїкєлєвїч; Оєсїф, пєїмєлїнїє сїн Яковєв, Йєвнїєк Дєрєкєвїч; Вєнїамїн, вїїмєлїнїє сїн Яковєв, Мїхєл Ждїнїєк; Пєрнїє тарговец мєдївїєскї, Мїхєл Лєбєн; Другї тарговец мєдївїєскї, Мїхєл Дудєн; Фєрїєв, цєр євнїчїєскї, Оєсїф Нєлє; Пугнїфєр, мєдїєвїєцє Фєрїєвєй стрїжкї М. Дудєн; Пєтєрфрїє, мєдїєвїєцє Фєрїєвєй, М. Лєбєн; Кєтєнє на Фєрїєвєвєм

Купуйте нову нашу книжку!

РУСКО-УКРАЇНСКИ А Л М А Н А Х

Вєльшїє вборїтє найлєвнїїх тєпрєох главнїх руско-українских пєїсїтєлєох у Югославїї: пєїсїтєлєнї нашємє Прєоскє Владїкїє. — Пєєвїтї Гєбрє Кєстєлєвнїкє, Мєтєр Вїцєлє, Янкє Фєїсє. Прїпєвєдкї: Гєбрє Кєстєлєвнїкє, Мїхєлє Кєвчє, Сїлє Сїлємєнє, Мєкє Бутєлє, Оєсїфє Кєстєлєвнїкє и Ол. Кєвчє.

Кнїжкє друкованє на фїннїх пєпєрє, 202 бєлїє крєшнїє опрєвєдє у нашїх народнїх бєрвєох. Кєждє рускє хєжє мунїє ю купцї и чїтєц.

КОШТА ЛЄМ 12 ДИНАРИ!

дворє, Дєрє Пєрунєскї; Другї кєтєнє на Фєрїєвєвєм дворє Мїрєн Мєгнїєн.

Забєвє бєрє крєшнїє прєпїлє и прївєсєлє прєкраснїє морєлнїє и мєтєрїєлнїє хєсєтє.

Наш нєлє дєїєк Пєвєлє Хорїєвє, мєлєцє дїлєтєнтєх крєшнїє пєсїє

Прєдсїдєтєлє Клубє Сїлєвєсєтєр Гєїдєк, крєшнїє прївїтєлє вїшнїх прїєсутнїх и подєрєковєл є же шє у тацїм врєсїєм и вєльшїє чїслєу зїнїєн Нєдєлєї вєдєковєл нашїє дєїєкїє и шїшкїє дїлєтєнтєм, котрї вєльшє тєрєцє уложєлї дєк тєтє крєшнїє бїблїєннїє фїлєт вїучєлє.

Прєдєстєвє бєлєлє пєпєлєднїє и вєчєр, а зєпєчєтє зєс нашє Хїмнє „Я Русїн бєлє...“ и „Оїє не хєлїє Хрїстє“..., котрє отїєнїєлє мєжєскїє хєр.

Дїлєтєнтї бєрє крєшнїє своєю ролї бєвєлїє, тєк же шїшкє хєлїє и жєнєк и дєцєрє пєлєкєлїє, слухєюцї тєтє прєкраснїє бїблїєннїє фїлєт, тєк же тєтє дзєнь остєнє шїшкїєм зє дєлєгє у мєлїєм єпєжнїє.

На остатку зєнїєвєлє хєр лєсїє „Бєжє послухєї бєлєгєтє“ и „А я лєблєю Пєтєрєсє“ Зєс тєк бєлє сєм прєгрєм євнїчїє.

Д. Пєрунєскї.

Жєнїдбє.

(Комєдїє у двєох дїїєох).

Напїсєл М. Гєгєлє. Прєлєжєл М. Кєвчє.

А. Тїх: Нє, я вїсцєм же бї мї мєж бєлє пїєнїцє.

Тєклє: Твоя воля, мамчєкє. Нє єцєш євнїчїєго, вєжїїє другєго... На остатку, цє таке стрєшнїє, жєд дєкєдє дєкєсє лїнє? Шє не цєлїє тєкєзєнє в пїєнїє: найдєє же дзєнє у тїжкїю, жєд є и трєсбї.

А. Тїх: Но, а индє ктє?

Тєклє: Знєм индє євнїчїєго, алє тєтє вєм дєм тєкє... Бєг з нїм, тєтє бєдє лєдшїє.

А. Тїх: Но, алє хтєрє.

Тєклє: Тє вїсцє мї шє ацї бєшєдєвєлє о нїм. Вєсє, мєдїїєм, прєвєдє пєдвєрнїє сєвєтнїє и оєрєє мє. Алє гє нє мєжє з мєстє рєшїєцї, з хєжкє вїцєлєгнїє.

А. Тїх: Но, а индє ктє? Тє мємє лєм пєїцєох, а тє гвєрєлєє же сє цїєїєсїє.

Тєклє: Тє тєбє индє тє мєлє? Нєлє пє, як шє нєрєз рєвєкурєжєлє; а мєлє пєрвєї шє тєк злєкєлє.

А. Пєнт: Тє ац мємє од нїх, а тїх твєїх двєрїєох? Гєч нїх и шєїєсєох мєш, влєк тарговец, врєдєн вєкєїє як вєнї шїцкє.

Тєклє: Бємє ає. Арєнє, двєрїєнє шє бєрєжєїє пєчїтєчє.

А. Пєнт: Цє мєм од тєтє пєчїтєвєнїє? Пєлє, нї я, Алєкєсїє Дїмїтрїєвїчє, жєд шє у цєстрїгєнєскєїє шєпкїє нє сєвєчєох прєвєжє... .

Тєклє: А двєрїєннїє я аєлєстєвнїєм жєд нє а нїм стрєтєнє, пєвє: „Цє тє рєндєпнє, вїєстєл є мї шє“. Абє: „Укєлє мї рєкєдєшє бєрнїєвє“. А тарговец вєтє: „Нєїє шє пєчїє, бєтїєнїєкє“ „Нєлє, знєїє шєпкє“. Єтє, тєк вєвє двєрїєннїє.

А. Пєнт: А тарговец, жєд зєсєтє тє нє дє бєрнїєвє; тє остєнє двєрїєннїє гєлїєчкїє гєлєк и нє бєдєє мєд цє облєчєнїє.

Тєклє: А двєрїєннїє фєцєвє тарговец.

А. Пєнт: А тарговец гє прїдє нє пошїєннїє.

Тєклє: А двєрїєннїє пєїдєє прїєцїє тарговецє дє сєнєтєрє.

А. Пєнт: А тарговец дє дубєрнїєвєрє!

Тєклє: А двєрїєннїє... .

А. Пєнт: Брєтєнє, брєтєшє, двєрїєннїє. Губєрвєтєр євнїє од сєнєтєрє. Вїнєтєннїє шє тєк з двєрїєннїєм и двєрїєвєннїє сєлєчїє шє, жє пєкєрнїє мєгє шєпкє... (з дєвєрєох чєсє нє брєтєчє). Як дє хтєсїє дєвєнїє. Хтє бї лєм мєгєлє бєнїє?

Тєклє: А тє вєнїє!

А. Пєнт: Хтє вєнїє?

Тєклє: Вєнїє... дєвєнїє од мєлєдїїєох.

А. Тїх: (зївєнїє) ух!

А. Пєнт: Свєтїє, нємїлєуцїє нєсє трїєнїєх. У хїжкїє тєкїє нє шєр. Лєлє цє єгєїє нє стєлє и бєгє цє хїжкїє) Пєлє и вєртєк нє стєлє, зєнїєннїєм брєднїє. (вєлє) дєнїєпшкє, дєнїєпшкє (Дєнїєпшкїє ухєдєлїє дєїє цє сєрєїє чїєстїє пєртєох, (сєнєгєє пєртєох и бєжїє нє хїжкїє).

А. Тїх: А., шїшкє мєнє, цє мєм рєбїєц, я цєлєм нє облєчєнє.

А. Пєнт: Ах, мамчєкє мєнє, бєжє вєскєрєїє, облєчє шє! (Мєтє шє нє хїжкїє, дєнїєпшкє прїєнєтєлє пєртєох, а нє дєвє-

РУСКИ КЕРЕСТУР.

Називено министра будовљох Др. Марка Кожула. Њ надалеко 26. априла држећ центрум нашеј „Просвјети“ и нашег руског народа наш мили Руски Керестур ридку чека. З анагоди 50-рочица Керестурско-вербаскеј водней задруги чашњел наш вазал министер за будовње Др. Марко Кожула.

Уж на 9 година рано почели ше зберач людзе чашо Народного Дому, да дочекаю икономског госца. Пришли к людзе зос Торжа, Јанура, Вербасу, Кули и Червениа.

У народнац Дому шикко було шорхтане за дочек. Читалня була крапше шорена, жето и велька сала.

Пред вазалску хижу була остављени славулок зос написом: „Добро дошли“. Над уходом до Народного Дому була остављени надпис: „Витајце“.

Наи Министер пришол на 11 година. Народ, котрого було коло 2000 души, дочекали зос грохким „Живно“. При славулку припитал зос крапку бешеду пана министра наш бироа А. Плавчак, а на уходу до Народного Дому позаредседатель водней задруги Петро Павларгај.

У салу Нар. Дому одишова хор Рускеј Читалњи держални теми.

По тим отримал пред водней задруги Ваца Пољак прикшту бешеду.

Наглашећ же членк теј водней задруги у велькеј вскопци (коло 70%), Рускии, котри су предни, басари, роботни и чести, котри з малим зациномљом и наутруджмо ше старашо о својм напредовању.

У вязы з тим приказал пан Пољак кратку историю руско-украинског народу и його терашње стане и препоручуе нашу Министру и краљовскеј влади, да ше стара тот добри и врели народ упознац и у вицким го помолуц, бо они тоту помол зос позрочним правем заглужуе.

Наи Министер зос красним словами додалековал бешеднику на прикшту и наглашећ важност водних задругох за земљодјство.

Винчовац задруги на квинлаю, на красних усанкох, и жадал ей и ей членом и чланому нашему руско-украинскому народу и нашим сограджаном з котрима у миру и любви живме ашико добре и щасце, а особено з нашим дзецом и потымком, же би и вони у щасцу и напредовању могли во будуще славиц таки красни успихи у својој националней и еко-

номскеј праши и обещал у вицким помол нашому народу зос својој стране и зос стране краљовскеј влади.

По бешеди пана министра прияти поздравни поздравки телеграм Й. В. Краља Петра II, Юану Павлу, Намесништву, Краљовскеј Влади и Бану Дунайскеј Бановини.

По тим хор Р. Н. Ч-и под водством дирижента о. О. Тимки отпиховац: „Слава, слава отащане...“

По завершено прикшањох наидевох наи Министер напу церкву, у котрој опатрил слики профессора Дюрча, о котрих ше похвалио вязыел.

Уж було коло пол другеј годзини, кед ше госци зобрали на банкет у гостилњи Мирона Павловича, на котрим участвовае коло 120 души.

На банкету окрем госдох присуствовали одборници водней задруги, по двоже заступники најглавнейших омашиц организацияцох у Р. Керестуре, заступство вазалскеј хижы и заступници интереснотх водней задруги зос сущедних вазалдох.

На банкету отримал прикшту бешеду Др. Матеј Виянй тайник Просвјети. На першим месце поздравел нашег любимого Владара Й. В. Краља Петра II. и цали краљовски Дом (присутни вачку: Живно!) Потим наглашећ, кельо ше цали наш народ радуе, же може у својм руским штрелку, у шериу ролней и ичодней Гачеј поздравити представника нашеј краљовскеј Влади, Министра Др. Марка Кожула. Приказал терашње наше економске естме, жадала ше на чешчи вачше обставини до ошлебодочия, кед зме ше ча могла просвитно развивац, бо нам не було необходимо просвиту шериц из нашим мацеринским слову.

Приказал вачше напредовање шашей Просвјети, шашей Кооперативы, Водней задруги до ошлебодочия и работи наших организацияцох во наших руско-украинских вазалдох. Особено наглашећ важност юбилея 50-рочица водней задруги и ей вязы на економске стане нашего народа.

На концу додалековал вачше Министру на труду, же пришло нацивиц пан вазал.

По тим тримал бешеду на нашим занку дан Данил Рап, економ котри прикшал пана Министра у мену земљодјствох. Наглашећ, же наи вкром ма полне уповане на Краљовску Владу и ей роботу и надала ше, же по-

чешчих часох, котри врежнимоше пре естетску економску прашу, доживме лепши часи.

Већ отримали кратки бешеди двоже наиго госци Немци.

На концу наи Министер зос красну бешеду похвалил успешну роботу нашеј водней задруги и поновно винчовац ей членом 50-рочицу ей ей иштованя. Вязыел, же то сила од напушоренних водних задругох у нашеј держави. Похвалил злогу, у котрој живо членк водней задруги, гол су не вичей пародосци. Жадала водней задруги жетельом нашег вазалу шикко добре и менаше напредовање.

Особено похвалил наш руско-украински народ, котри од шикких славянских народох најблившим Югославинком. Показал вельку отпорност нашеј руско-украинскеј колонии у тудейших крайох у борби за наиго отримак и вичажње свою радост, же нас з бойскеј упознац. Жадала нам, да наш руско-украински народ цо скорей дошли лепшу будучиносц, бо уж бара велько прещерил у борби за свою шободу.

Вязыел, же ше радуе, кед чуж. лис ше крапше развивае у нашеј просвитней праши и мацеринскеј бешеди и похвалил нашу красну народну шисц, котри Хор Читалњи ешвала и на банкету.

По тим вице заинтересовац наи Министер присутних за славе вачих водних задругох у цали держави, а ше ше отпихал и отпихал коло 3 годзини во поздрав.

На банкету шиквала Хор Читалњи ешдунаци вачи: „Ой на гори вачвачичи“ „Дудариче“, „Розвивајца ой ти старий дубе“, „Гей на гори“, „Ок на гори шпеночелька“, „Прилаб же з кудслицю“, „Краю ридний“ и „Залом и Краля“.

Хор Читалњи бул того дня як на достойней шисци, наи Министер а и шикки госци слушали шисци зос вельку увагу и одобричаньом. При отпиховању гварел наи Министер дириженту о. О. Тимки: „Поздравте ми особено шивачох“.

Тото нацивице Министра Др. Марка Кожула оставе нашому народу у красним спомену. У својх бешедих указал зос, же добре недра наиго национални обставини и же ма любви и симпатии ту ланому народу. Його слова даваю сам моц, да у будуще ште зос велику силу и шквертовобосцу робиме за нашу Просвиту и задругарство, а зос тим и за ошце добро нашего народа и нашего отечества Югославии. Наи му за то булзе шира благодарност и пощекочивае.

Учасниа.

рох или дасој). Понаглай цо екорей, повоци: „дораз“: (Дуняшка кричи з дасоки дораз.)

А. Тих: Ничошко! Ша шмати не вичајглаки.
А. Павт: Ах, Боже милостивни не повар нас! Облеч друге.

Текла: (убегуа). А цо ви не идлеце? Атафа Тихоповна, поняглайце ше, мамочко (чуе дасошчок) Ах ти! Визлиш понице чека.

А. Павт: Дуняшко, уведе го чука и ловеда му наф причека. (Дуняшка зос криви и отвера дасерк. Чуо ше гласи: Дома су! Дома! Наф ше вам пачи до хижы. (Шикки любоватно патра през дасерку)

А. Тих: (хричи) Ух, аля в гласу!
Текла: Идзе, идзе! (шикки сичекаю).

Јапа 14.

Иван Павлович Ратота и Дуняшка.

Дуняшка: Почкайце ту дакус. (одходзи).

Ратота: Даскуем, почекац — почекам, аям да ше не забавим: пладал сом ше за ми-

нуту зос департамана. Такой подума генерал: а дзе ебесутор? Младу пошца гласац?... же би му не пришедела молада... чекай, за голем ише раз опатрим опяси (чита). „Мурована на два штоки, зос целлох (дзинга очи горе и опатра хижу) вст... (предужуе чита) „Флиаел два: флягел, на каменни фундаменту и флягель дрвени...“ Но, дрвениа дакус траляви. „Флякер, санки за два коаф ручней роботы цифровани, а вельким и малим тепихом“. Може бук уаки, ко ше на шх глой вожи? Стяруха ми тврдзи, же су перней класи; добре поведаме, перней класи: „Двадцештари страберни дожки“. На остатку за дом нужни страберни лонки „Два скоряни бунди, - ливково...“ Гм! „Штири велька верниа и два мали“ (значайно намера уста, сичека самби) „шейси пари гадабачих и шейси пари штофольних сукньох, для воцни кошули, два...“ „Но, тоти шорика -- дробенява! „Кошули, саласта“. Тото нај будас як вона зебе жакала. Аля на концу шикко ше то треба чим скорей презнац, цо вст на ствари. Тераз, ше гваря, обещало и дом и гинтовий, а кед ше оженити та — нај-

дшец авглавки и перниа (слуха дасошчок). Дуняшка бежи да цо скорей отвори дасери. Чуц гласи: Дома! -- Дома!

Јапа 15.

Ратота и Анучкин.

Дуняшка: Извольце тадам. Воши дораз приду. (Виходац. Анучкин ше клани Ратоти). Ратота: Мойо винчовање!

Анучкин: Чи мам чека а бинтом, красней дзевки того дому, бешедовац?

Ратота: Не, икак не, зошненик не в ошце. Я по правде вице шиф не мам дзеца.

Анучкин: Ах, пречачце, пречачце!

Ратота: (за себе) Фиваиомил того чловека цошка ми ше не пачи. Чи кон не пришло до того дому прецо и я (гласно) Ви бинчовно маце дакеј роботы при гадни того дому?

Анучкин: Не, та цоже... роботы шибкеј цемам, а зашол сом зос шпацирана.

Ратота: (на бок) Бреше, бреше, зос шпацирана! Жейиц не, бинчача, сче! (Чуц брешчок. Дуняшка бежи през хижу отворид дасери. У предсоблю чуц гласи: Дома! -- Дома!)

(Далей будас).

Да ше завре Суецки канал.

Англијско друштво пријатељох Сокозу Шародек роби на тим, да ше завре Суецки канал, преа котри Италия превозу до Абесини войско и муницију. На тот способ була би талијанска армија у Абесини одрсаана од италиј и франко бк прелада. Думка тот добра, але не так лако ю акција, бо Французка на то нацелно не пристане.

Причина талијанских побидох:

Равни Абесински војци, котри приходат а фронтк прибовацо, же абесинскому войску не начоловели тельо ани талијанска аероплани, ани дасла, ани танки, ани отровна гаси, кельо им начоловели дзави и непокорни абесински племена Рая, Адебу и Тага, котри нападали на Абесинцох зос залку, гарали абесински логори маказина. Так Абесинци лише били мезли ца отия. А Талијан давали тим дзивим племеном зос својх аеропланох пепец, муницију и уоути, як и дас мазо Абесинцох нападац. — Издајници вше били и буду навеким непријатељ својого народа!

Чи то христијане?

Коло Жоливи у Галичини парцелирао польски монахи доминиканци свою зем. Кед ше пвели нашо людце, да купи земја, повели им готи монахи, же воли зем предаван дам польским колонистом, а кед Руски спс куна земја, муци најперше охадил свою греко кат. цркви и прејси на римокат. обрза (и розуми ше излац свој народ и постац Поляк). Таки ето Поляци христијане. А хвала ше, же су перши на швец!

Польско-мадарске пријателство.

Тих дньох бул у Пешти вреде, польскеј војди Костяловска, котри мал з вреде, мадарскеј војди Гембешом важни вољеници доставляя. Поляци и Мадаре од своерей дозани як два пријателски народа. Поляци гот су Славянц вше пецей тримали з Мадярами, як на приклад з Чехями лебо з нашим руско-украинским народом. И тераз Польска војди у друштво з Мадярами православицку политикку. Баш зато други славянски народи Полякох бе любі. То Поляци потислили заслужен.

Забул, кельо ма дзеци.

У одном суду Стину була цикава розправа. Дзеци, унуки, прауунуки и прапрауунуки начали да суд одрсади тугора их отцова, дидови и прапрадидови, котри уж мал 131 рок, бо ноз уж исцалком при розуме. Діло ше сам бранил на суде и доказал, же вон цалком розумни. Але то вразда, гварел вон, же уж не паметам, кельо сом мал дзеца. Лев зна, же ше 18 разк жезел и же од шницких йогн дасцох остало на животу 28. Два його жезел тиж нисе живі (дїво муслиман). Суд прижал, же дідо способни владан зос своім мастрком и не дал му тугора, як то сцелия келобри його потошк.

Французски вибори.

В дездево 26. априла була у Французкеј виберанки до парламента. Мало ше вибрац 618 посланикох, але вибрано дом 479, котри до стали у својх срецох абсолютну вековину гласох. У осталих 435 срецох ани еден кандидат не достал абсолютну вековину и прето у тих срецох буду з наддељу 3. мај пачовани, ужтн виберанки зпомедяти тих кандидатох, котри пре нисей изрели достали највецей гласи. Як тераз випатра ка тих виберанкох паромно войвоцей коммунисти, а то левн знак, же у Французкеј не швако у шоре. Французка дава коммунистом највенту плембоду и вонк ю анио бари добре вихаснован. але — за себе, а на чкоду французкого народа.

Европа на вулкану.

Нїгда ше тельо не гугорело у медицинародней политикки с миру, о способох як мир утвердили, а озда нїгда ше тельо наци держави не наоруживали, приправали на войну ле баш тераз. Нїч не парчеди настово политичаре од страшней шветовой войни, котра тельо жертвох у людзох и пенякох одисла и тельо зла за собу охабела. Як да ей ани не було.

Приносиме тераз даскельо числа, котри цам ясно представяю, як ше держави, голем готи главни, приправю за мир, те вст як су наоружавали.

У наоружаво перши су б большевски, тоти исти большевски, кед пуцкали у Рускі народ 1917. року на бузу та обедовали, же воли войну не спс, же ше баш бора проци войни и ле то лем „буржуазия“ (вельки цалове) спс войну. А ето як нїшка стої их наоружаво: Большевски маю војска највекшу армию милион и 300.000 волякох у сталним кадру. Велька часц теј армиї в моторизована, то оед шницо ше вожи на моторох: и вонци и муниција и привилат (поживене). А за случай войни маю большевски дзивисун армию од зелей милионих и до 5.000 воених аеропланох, котри су велика-найтатне уружнє, ле то влизиме на прикладу абесинскеј войни.

Але зато ма большев армия едну вельку слабост: и војци и шницо жительство (крем жидовских лавох комсарах) недовољни су а большев владу и при першей вкгода розлани ше л их силна армия и их держави, як по приадна и силна царска Русия баш анго, бн народ бул недовољни.

За большевнису армию такој приходил немска. Пре то же ше Немци не швели по мировней вошварии явно наоружовац, робели вонк то цотажнє и ми пешка не маме точни статистики о их вошеј силе. Едни гваря, же Немецка ма под милијони стаскитого войска, други же ма кельо пецей. Зна ше, же Немци маю 48 дивизии и 16 корпуси. За случай войни число дивизийох будзе звараз векше. Тиж не зна ше точно, кельо ма немска армия дасцох, танкох, аеропланох. Напекно ма их вельо и не престано прави нови. Главна моц немскеј армиї вст у ей вельким патриотизму, у любови до своей ошовитни и у готовосци жертвовац шницо у одбраии достоянства и чести немскеј наци.

Французка армия скоро едника немскеј. У сталним кадру ма Французка 640.000 волякох, а за случай войни може поставити 6 милион. Французка армия ма 15.000 ласкох и

18.000 чешких митралкох, 1.600 леткох и 1.200 чешких дасцох. Крем того ма коло 6.000 воених аеропланох. А ту тому 4.500 танка.

На границі прови Немецкеј наоружаво Французка под шему така приноси, же их пада шницо силно розвалит по годни.

Кед так того шницо раздумаме, пеп олице мушиме повесц, же цела Европа тераз наоружана до зуби и нїкто не зна, як би ше шветовела нова шветовла война. И у тим вст нисе и швец, же ше едн державка другеј барз бої та ше кельо чува войну починат.

Даровали за Руску Друкарню

Михайло Макай зос Р. Керестура 20 Дин., Андрей Падь хн. 602 зос Р. Керестура 100 Дин.

Хто слїдујом?

Руска Друкарня будзе највекша сила у нашим просветним шматацио. Прето кельо Руски муши ва што жертвовац, кельо лем годан, да ю по скорей достапиме! Руски патриоти рушайце ше!

Родзени дзень Кнџа Намис. Павла.

28. априла прославет Н. В. Кнџа Намесник Павло свој родзени дзень. При теј нагоди приял Вон чистоти вишнован з нашеј держави.

Вредза лем до 4. мај.

Напоминаме, же стари банкноти од 1.000 Д. зос синєу св. Герогија штемширани и нештешширани як и банкноти од 10 Д. червенеј барви з датумом 26. мај 1926. лебо 1. децембру 1929. вредза лем до 4. мај. До того дна мож тот панерон пенєж заменит при Народнеј Банки, а позејшисе уж не.

Нови бан Савскеј бановини.

Дотерашнї бан Савскеј бановини Др. Костренич, поставлени до пензиї, а за нового бана поставлени Др. Виктор Ружич, адвокат на Сутску и нар. посланик. За подбана положени Станос Михалджич, бивши шеф пензиї у Загребу.

Миша Трифунович заш у Загребу.

У Загребу заш бул през два днї ошмати радикалски предвик Миша Трифунович. Вон бул при Дру Мачску и мал з ним длогу политичку беседу. Робил ше заш о споразуму шнозици. Др. Мачек уж ставел свою захтеви и тераз ма сербизиска часц шнозици на шведпоти Дра Мачска дал свој отиц.

Цена зарну заш пада. Жигто тераз бачке 134—138 Д. Сримске и славонске 142—142 Д. Кукурица 100 - 102 Д. По дведних днїцох плати ше 5 Д. пецей